

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 505: Cần Biết Rằng Ý Niệm Không Khởi Thì Thôi. Khởi Lên Thì Liên Gạt Bỏ Nó, Đó Chính Là Con Dao Bén, Lưỡi Búa Sắc Để Lìa Bỏ Ý Niệm Vậy. Há Chẳng Phải Là Pháp Môn Quán Chiếu Diệu Kỳ Nhất Sao?

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 044)

Chuyên ngữ: Tịch Minh

【Cần biết rằng ý niệm không khởi thì thôi. Khởi lên thì liền gạt bỏ nó, đó chính là con dao bén, lưỡi búa sắc để lìa bỏ ý niệm vậy. Há chẳng phải là pháp môn quán chiếu diệu kỳ nhất sao?】

Nguyên lý nguyên tắc giảng trong Bát Nhã vừa cao siêu lại vừa mầu nhiệm, nhưng đối với phàm phu nghiệp tập sâu nặng như chúng ta mà nói, thì thật quá khó! “Ý niệm không khởi thì thôi”, lúc này là đã khởi lên một vọng niệm rồi (*). “Khởi lên thì liền gạt bỏ nó” (khởi tắc phi chi), quý vị gạt bỏ bằng cách nào? Chữ “Phi” tức là loại trừ nó đi. Vọng niệm vừa dấy lên, quý vị dùng phương pháp gì để loại trừ? Kinh Kim Cang nói: “*Phàm những gì có tướng, đều là hư vọng.*” Đã loại trừ được chưa? Vẫn chưa loại trừ được. Trong tâm quý vị vẫn còn mang theo một câu “*Phàm những gì có tướng, đều là hư vọng*”, thế là lại dấy thêm một vọng niệm nữa. Lấy vọng niệm chẳng thể trừ được vọng niệm, đến đây mới biết sự việc này thật là khó!

Giống như nguyên lý Phật giảng trong kinh, dạy chúng ta phương pháp quán chiếu: “*Ứng vô sở trụ nhi sinh kỳ tâm*” (Nên không trụ vào đâu mà sanh tâm ấy), khi chúng ta niệm câu này, trong tâm sớm đã chấp trước vào câu nói này, sớm đã có sự “trụ” rồi, vậy đâu có phải là “vô trụ”? Khi niệm câu “*Phàm những gì có tướng*” (Phàm sở hữu tướng), trong tâm hiển hiện rõ ràng tướng tận bốn chữ “phàm sở hữu tướng”, thì cũng đều đã chấp tướng mất rồi. Khởi tâm động niệm liền chấp tướng, không có cách nào mà không chấp tướng. Nếu chẳng nghĩ ngợi gì cả, thì lại chấp vào “không tướng”, chấp vào “phi pháp tướng”, làm sao có thể không chấp tướng cho được, thật sự là chúng ta làm không nổi.

Cho nên quý vị mới hiểu ra rằng, rời khỏi pháp môn niệm Phật là hết cách cứu! Điểm mấu chốt của pháp môn niệm Phật chính là ở chỗ “Khởi lên thì liền gạt bỏ nó”, sự gạt bỏ (phi chi) này được thực hiện bằng cách dùng một câu A Di Đà Phật. Vừa mới có một ý niệm dấy lên, ý niệm thứ hai liền đổi thành Nam Mô A Di Đà Phật là được rồi, đem ý niệm đó quy thẳng về danh hiệu A Di Đà Phật. Như vậy chẳng phải là đã chấp vào tướng của A Di Đà Phật rồi sao? Được! Chấp vào tướng A Di Đà Phật thì có thể vãng sanh. Vãng sanh Phạm Thánh Đồng Cư Độ, vãng sanh Phương Tiện Hữu Dư Độ, đều là mang theo sự chấp tướng mà đi vãng sanh; còn không chấp tướng mà vãng sanh là sanh vào Thật Báo Trang Nghiêm Độ, Thường Tịch Quang Độ.

Nhưng chư vị cần phải biết rằng, ở hết thấy các pháp môn khác hề chấp tướng thì không thể thành tựu. Chẳng những trong Đại thừa pháp quý vị không có thành tựu, mà ở phần trước Kinh Kim Cang chúng ta đã học, dẫn đến quả vị Sơ quả của Tiểu thừa cũng không có phần, đều không thể thành tựu được.

Sau khi chúng ta làm rõ ràng sáng tỏ những đạo lý này, những chân tướng sự thật này rồi, mới thật sự hoàn toàn khẳng định: Ngoài niệm A Di Đà Phật ra, hết cách cứu rồi! Chúng ta nhờ vậy mới biết quay đầu lại, “tử tâm đạp địa” (chết trọn tấm lòng, dứt bật vạn duyên) mà niệm A Di Đà Phật. Đây không phải là do Đại thừa pháp không tốt, Đại thừa pháp là quá tốt, nhưng chắc chắn là chúng ta làm không được. Chúng ta học đến đoạn này, phương pháp duy nhất chính là quy hướng nó về trên câu Phật hiệu, quy hướng về trên Tịnh độ, phương pháp này là mấu chốt nhất, phương pháp này là thù thắng nhất. Nếu quý vị dùng phương pháp của Kinh Kim Cang, phía trước đã nói qua, đây gọi là “trí niệm”; còn chúng ta quy về câu Phật hiệu này, thì đây gọi là “tịnh niệm”. Tịnh niệm so với trí niệm lại càng thiết tha gần gũi hơn, hiển thị sự thù thắng không gì sánh bằng của pháp môn Tịnh Tông.

Chú thích:

(*): Lời giảng này thoát nghe có vẻ mâu thuẫn, nhưng lại chỉ ra một cái bẫy rất vi tế của tâm thức phàm phu. Khi hành giả dấy khởi cái ý muốn “giữ cho tâm không khởi niệm” hoặc khởi lên suy nghĩ “ý niệm không khởi thì thôi”, thì chính cái sự “tác ý” đó đã là một vọng niệm rồi. Lão Hòa thượng muốn nhấn mạnh rằng: việc phàm phu cố gắng đè nén tâm trí để mong cầu trạng thái “vô

niệm” thực chất chỉ là đang đẩy khởi thêm một vọng niệm khác (chấp vào cái Không) mà thôi.